

Pěkně dobřela
Bohumil Matějovský

K domu se dostali zadem přes dvoumetrovou cihlovou zeď. Až na potemnělý, opuštěný dvorek, kde ani pes neštěkl. V okně zhasnuto. Z bloku sousedních domů sem nebylo odnikud vidět. Do půlnoci scházelo pár minut.

„Tady je to,“ zašeptal Moric a kývl hlavou k oknu nad sebou.

„To se tam chceš dostat oknem?“ nechápal Tonda. „Máš tu snad někde schovanej žebřík?“

„Nepůjdu přes okno.“

„Tak přes dveře? Chceš je vyrazit? Dělat rámus?“

„Ani okno, ani dveře,“ usmál se. Pak se zadíval pod sebe. „Vezmu to tudy. Přes sklep.“

Úzký, obdélníkový otvor těsně nad zemí, byl tím klíčovým místem.

„A tím se mám protáhnout?“ zděsil se Tonda.

„Pst. Tišeji. Ty nemusíš. Vlezu tam jen já.“

„To je dobře,“ ulevilo se mu. „Ale proč jsi mě sem teda tahal? Abych tady venku jenom hlídal?“

„Není co hlídat. Už jsem ti to přece vysvětloval. Ten chlap je v práci, má teď noční. Sedí někde v telefonní ústředně. Má těsně před důchodem a žije sám. Uvnitř nikdo není. Vždyť vidíš... je tam tma. Ještě nějaký dotaz?“

„Že je uvnitř tma, nic neznamená. Je půlnoc. To už lidi většinou spějí.“

„Ale tady nikdo nespí. Ne dneska.“

„No tak proč jsem tu s tebou? To jsi mohl zvládnout sám.“

„Sám asi sotva. Protože počítám, že tam toho bude hodně. Je to prej celoživotní sběratel. Už jsem ti to vysvětloval. Budu to

nosit z bytu dolů do sklepa a podávat ti to ven tímhle okýnkem. Jde o křehký věci, takže to nechci odnikud házet, rozumíš. Ty to jen budeš opatrně skládat do kabely.“

„No jo,“ zabručel. „Skládat do kabely. To snad ještě zvládnou. Hlavně, aby to pak taky opravdu stálo za to.“

„To určitě bude,“ zašeptal Moric. Vzápětí se už soukal do úzkého otvoru. Byl štíhlý a tak dovnitř proklouzl jako had. Otvor ho tiše spolkl. Jeho ošlapané podrážky zmizely ve tmě.

„Něco tu divně smrdí,“ ozval se pak ještě zevnitř tichounký hlas. „Asi se mu tady kazej brambory. Tak čekej, za chvíli budu zpátky s první várkou.“

No jo. Nějací podělaní brouci, pomyslel si Tonda jízlivě. To jsem zvědavej, co tahle sranda asi tak vynese.

Celá vidina zisku nespočívala v ničem jiném, než v krádeži sbírky brouků nějakého bláznivého sběratele. Takhle to pochopil. O tyhle věci se nikdy nezajímal, nepoznal by rozdíl snad dokonce ani mezi střevlíkem a švábem. Všechno to pro něho byli prostě jen: chrousti. Ale Moric mu to trochu vysvětlil. Jak se dají na černé burze takoví vypreparovaní brouci výhodně prodat. Ten chlap má prý doma skvosty v podobě tropických, mnohdy vzácných exemplářů, z nichž některé se už ani nesmí ve volné přírodě chytat, protože jsou na pokraji vyhynutí.

„Zaslechl jsem o tý sbírce od jednoho cizího chlapa, kterej mu doma dělal něco s elektrikou,“ vysvětloval Moric. „Dali jsme se včera náhodou do řeči v hospodě. On chodí lidem dělat po bytech elektriku a byl zrovna včera dopoledne i u tohodle dědka. Žije prej sám a má celej tenhle tejden noční. Na nějaký telefonní ústředně. Přitom má doma ty největší a nejkrásnější brouky světa. Sbírkou, jakou nemají snad ani nikde v muzeu. Nějaký extra vzácný potvory z Jižní Ameriky. Taky z Afriky

a kdoví odkud ještě. A pozor,“ vztyčil Moric významně ukazováček, „vím už taky, kde to budeme moct načerno prodat. Ti největší pracháči jsou taky největší blázni, co chtějí takovouhle havěť mít vystavenou doma a na cenu se ani neptají.“

Tak šel Tonda do té akce s ním.

Dům toho sběratele byl vklíněný do bloku dalších starých budov, ale tak šikovně, že jeho zadní trakt ležel stranou pozornosti. Jakoby to bylo někde na samotě. Ta noční návštěva se prostě přímo nabízela.

Přesto se Tonda neubráníl jízlivému úšklebku. Připadalo mu to komické. Ta představa, že se dají ukrást nejen peníze, nejen šperky, vzácné obrazy nebo elektronika – ale že i obyčejní, nechutní a navíc ještě mrtví brouci...

Čekal před okénkem asi půl hodiny. Nic se nedělo.

Co tam uvnitř probíhá tak dlouho vyvádí, pomyslel si znepokojeně. Čas plynul dál. To už bylo hodně podezřelé. Tak poklekl na zem, dal hlavu k okénku a snažil se v té tmě něco rozpoznat. Ale nepoznával nic.

„Morici,“ zašeptal několikrát. Pokaždé marně.

Za sklepním okénkem bylo pořád ticho a tma. Z otvoru k němu stoupal podivný, neidentifikovatelný zápach. Jako když se tam opravdu kazí hromada brambor a ještě něco navíc.

Tak se znovu postavil. Bezradně čekal dál. Něco se muselo stát, pomyslel si, když uplynula další půlhodina. Není možné, aby byl uvnitř tak dlouho a nedal o sobě vědět a nepřinesl jediný kousek plánované kořisti.

Pak se za vysokou cihlovou zdí vedlejšího bloku ozvaly nějaké zvuky. U sousedů se zřejmě kdosi snažil nastartovat auto. Ten zvuk zazněl do ticha noci jako výstřel. Někdo měl asi chuť na noční vyjížďku.

Kašlu na to, pomyslel. Měl už opravdu strach, protože nevěděl, co se děje a nehodlal se tu nechat chytit. Tak hodil prázdnou kabelu přes rameno a tiše se vydal zpátky ke svému autu, které měli zaparkované o ulici dál. Usedl dovnitř a čekal. Motor vypnutý, světla zhasnutá. Uplynula další hodina a Moric nikde. Nakonec vytáhl z kapsy mobil a poslal mu zprávu. Nic. Tak mu rovnou zavola. Mobil však byl nedostupný.

Kolem pomalu projelo hlídkové policejní vozidlo. V Tondovi zatrnulo. Vtáhl hlavu mezi ramena a ani se nehnul. Služební vůz naštěstí nezastavil a zmizel za příští křižovatkou.

„K čertu se vším,“ zaklel tiše. „Kašlu na to.“

Ještě chvíli počkal. To aby dal čas těm policajtům se dostatečně vzdálit. Pak nastartoval. Kužely reflektorů se zakously do tmy. Vyplašily houf toulavých koček u kontejneru.

Sešlápl plyn a otlučený tmavý fiat se pomalu rozjel.

Moricův telefon byl nedostupný i ráno.

To už měl Tonda pořádně nahnáno. Tušil, že se něco stalo, ale nevěděl co a ani jak to zjistit. Tak se hned po rozednění vrátil k tomu domu. Fiat nechal o ulici dál, stejně jako předtím. Na ten dvorek se za bílého dne už neodvážil, tak jen z ulice pozoroval bytelné hlavní vchodové dveře. Přes ně se dovnitř opravdu nemohl jen tak někdo dostat. Cesta přes sklep se zdála nejschůdnější. Chodci se míhali sem a tam. Žádný z nich ale nevešel ani nevyšel z těch masivních dveří.

Ten dědek se asi ráno vrátil z noční a teď uvnitř chrní, pomyslel si Tonda. Ale kde je Moric, proboha. Zůstal uvnitř. Možná v tom sklepe. Možná se mu tam něco stalo.

Byl v pokušení jít a na toho sběratele zazvonit. A zeptat se na Morice. Ale byl to samozřejmě naprostý nesmysl. Takhle se ptát nemohl. Tak se bezradně vrátil domů.

Jen o chvíli později mu volala Iveta. Moricova žena. Že Moric není od včerejší noci doma a má vypnutý mobil. Tak prý volá jemu, jestli o něm něco neví, protože se jako kamarádi často scházejí.

„Kdepak. Už dva dny jsem ho neviděl,“ lhal.

Iveta se ovšem neměla k tomu, aby mu to hned uvěřila. O kamarádech svého muže měla své vlastní mínění.

„A nebyli jste takhle náhodou zase někde na flámu? Nekryješ ty ho takhle náhodou?“

„To rozhodně ne,“ odpověděl.

„No tak mi řekni, co mám teď dělat? Nevím kde je a telefon nebere.“

„Tak ještě nějakou chvíli počkej,“ plácl nazdařbůh. „Třeba se jen někde zdržel.“

„Třeba u *nějaké* doma, myslíš?“ neodpustila si podezření.

„Ale ne. To určitě ne.“

„Kdyby alespoň poslal zprávu. Co když se mu něco stalo?“ začala se teprve až teď obávat téhle možnosti.

„To snad ne,“ řekl, ale celou dobu myslel přesně na tohle.

„No... poslední dobou měl problémy se srdcem,“ svěřila se. „Našli mu šelest nebo co, tak si ho pozvali znovu. A předepsali nějaký prášky.“

„Šelest? A to je něco vážného? O tom mi nikdy předtím neřekl,“ divil se, protože o tomhle s Moricem opravdu ještě nemluvili. Ale vysvětlení by to bylo, pomyslel si. Slabé srdce. Když Moric pronikl do neznámého sklepa, mohl se mu zvýšit tlak, musel to být adrenalin – taková situace.

„Hele, kdyby se ti ozval nebo ses něco dozvěděl, dej mi hned vědět,“ poprosila ještě. „Rozumíš? Hned dej vědět.“

„Určitě dám,“ slíbil.

Trhni si, pomyslel si.

Třetí den. A po Moricovi ani vidu, ani slechu. Iveta už jeho zmizení nahlásila na policii. Ti nejprve kontaktovali všechny jeho nejbližší známé a tak se dostali i k němu. Ale řekl jim jen to, co už předtím Ivetě – že ho v těch posledních dnech vůbec neviděl. Říkal to dost přesvědčivě, lhát docela uměl a tak mu to nejspíš uvěřili a zase odešli.

Jenomže on byl jediný, kdo věděl, kde Morice hledat. Přiznat to ovšem nemohl – celou tu záležitost s plánovanou loupeží. Prásknout sám sebe, to po něm nemohl přece nikdo chtít. Tak se nakonec rozhodl pro rázné řešení. Nemohl dělat jako že nic, když jeho kamarád takhle zmizel.

Čtvrtý den od nepodařené loupeže zazvonil na toho sběratele. A ten chlap mu přišel otevřít v županu, i když už bylo skoro půl jedenácté dopoledne. Asi byl znovu po noční. Působil však seriózně. Prošedivělý, v brýlích s černou obroučkou.

„Omlouvám se, ale dostal jsem informaci, že máte na prodej vzácněj hmyz... přesněji brouky. Tak jsem se chtěl jen zeptat.“

Sběratel si ho podezíravě prohlížel.

„Od koho pak že máte tu informaci?“

„Od jednoho známého. Před časem vám tu prý opravoval elektriku nebo co, tak se jen zmínil.“

„Ano, to je pravda. Ukazoval jsem mu část své sbírky.“

„Proto jsem tady. Jestli teda nejdu nevhod.“

„Vy jste taky entomolog?“

„Cože? To ne... vlastně bych jenom chtěl nějakýho toho vzácnýho chrobá... brouka pořídít jako dárek pro svýho příbuznýho. On bude mít brzy narozeniny. On se o to tak trochu zajímá, takže mne napadlo, že by ho to potěšilo.“

Muž vykoukl na ulici.

„Klienti, kteří si ke mně přijeli taky něco koupit a zaparkovali tu, dostali nemalé pokuty. V téhle ulici se parkovat nesmí. Jsem rád, že vy jste to nepřehlédli, žádné auto tu nevidím. Nebo jste přišel pěšky?“

„Jsem místní, tak jsem se prošel.“

„Víte co, pojd'te dál,“ ustoupil ten muž stranou. „Nějaké zdvojené exempláře samozřejmě na prodej mám. Jaký druh brouka byste si tak představoval?“

„Prosím?“

„No... jestli raději nějakého tesaříka, například Harlekýna, nebo spíš něco menšího z řádu svižníků, případně krasců“.

Tonda vůbec nevěděl, o čem mluví.

„Tak já bych se nejprve jen podíval, jestli můžu.“

A tak se ocitl uvnitř toho domu.

Usedl do obrovského opelichaného křesla, jaké se dá vidět snad už jen ve starých filmech. Byl v něm utopený až po uši.

„Nevím, kolik jste ochoten za jednotlivé exempláře dát,“ vyzvídal sběratel.

„No... za kolik to prodáváte?“

„Přijde na to, jak vzácný kousek to bude. Pár těch, které mám na prodej, vám ukážu, pak řeknu cenu. Chcete něco k pití?“

„Já nevím, Ani ne.“ Ale pak si uvědomil, že potřebuje získat čas na další nenápadné otázky a prozkoumání domu. „Nebo jen kafe, jestli můžu.“

Sběratel přikývl a odebral se do kuchyně.

Tonda se rozhlížel.

Vypadalo to tu opravdu jako v muzeu. Starý nábytek, starý obraz na stěně, prošlapaný koberec. A zatuchlý vzduch. Ne po cigaretách nebo alkoholu, ale po staré veteši. A ještě tu bylo cítit

něco navíc. Něco zvláštního. Něco, co nedokázal pojmenovat. Jako předtím, když strkal hlavu do okna toho sklepa.

Moric uvízl někde dole, uvažoval. Něco se mu v tom sklepe stalo. Možná nějaký problém se srdcem, jak zmínila Iveta. To se teď přímo nabízelo. Takhle možnost. A jestli tam dole opravdu zkolaboval, tak tam leží už čtyři dny, někde uprostřed brambor a kompotů, a je už nejspíš po něm. A tenhle podivín, tenhle sběrač chrobáků o tom ještě ani nemusí vědět. Kolikrát asi tak sejde do sklepa, kam se chodí pro brambory nebo kompoty. Žije sám, nemá nejspíš důvod tam chodit kdovíjak často. A sklepy bývají chladné, chvíli trvá, než začne mrtvé tělo zavánět, aby to bylo cítit až sem. Bylo mu teď strašně, že takhle uvažuje, ale jiné vysvětlení pro Moricovo zmizení neměl. Sem nahoru, k té sbírce, se vůbec nedostal, to už by dědek dávno nahlásil krádež a hlavně – neměl by teď už co nabízet a prodávat. A nepozval by ho dál. Jak to ale navlíknout, abych zjistil, co se stalo a nevzbudil přitom podezření, přemýšlel.

Ale už to nedomyslel.

Na zlomek vteřiny ještě postřehl nějaký pohyb, vlastně spíš jen stín, který se mu mihl nad hlavou. Jakoby tu přelétala nějaká obrovská můra. A pak mu ta můra prudce přistála na obličejí. Byla nasáklá tím tajemným zápachem. A všechno se ponořilo do tmy.

Probudil se v místnosti bez oken. Jen ostré světlo na stropě. Vzduch byl chladný. Stále v něm visel jemný odér toho tajemného zápachu. Nikde žádný nábytek, jen nějaká police na zdi a pavučiny v rozích. Byl připoutaný k bytelné židli na kolečkách. Vlastně to vypadalo spíš jako pojízdné křeslo. Chvíli otáčel hlavu sem a tam a zaostřoval zrak. Měl dosud omámené smysly a tak viděl rozmazaně a slyšel zvuky tak nějak vzdáleně,

jako při ozvěně. Vlastně slyšel jen jeden jediný zvuk. Hlas toho sběratele. Zněl temně, jakoby přicházel z nějakého tunelu.

„Ano, jste v mém sklepe, jestli máte na mysli tohle,“ říkal ten klidný, hluboký hlas. „Vlastně v jedné části mých sklepů.“

Několikrát nasucho polkl. Otevřel a znovu zavřel ústa. Nemohl mluvit, alespoň ne zřetelně a nahlas. Jazyk měl ztuhlý, jako po umrtvující injekci před zákrokem u zubaře. Teprve teď si uvědomil, že na sobě nemá své oblečení, ale je navlečen pouze do nějaké dlouhé, volné košile. Vypadala jako rubáš.

„Věděl jsem, že dřív či později přijdete,“ řekl sběratel. „Znal jsem jen vaše jméno, nic víc. Moric byl ten první a Tonda, to jste vy. Ten váš pokus, že máte zájem o koupi brouků... průhledné. Myslel jsem, že zvolíte rafinovanější záminku, jak se ke mně vloudit a zjistit, co je s vaším kumpánem. Bohužel, ten mi toho ale o vás už víc říci nestihl. Kde bydlíte, jak vypadáte a tak. Ne že by nechtěl. Já umím přinutit mluvit každého. Znam způsoby. Ale on mi tady, představte si to, umřel. Ovšem byla to jeho vina. Bránil se až příliš. Myslím, že mu selhalo srdce. Vypadalo to na čistý infarkt, ale jistý si tím pochopitelně nejsem. Stihl mi alespoň říct, že má venku komplice. Tedy vás. Snad myslel, že se polekám a pustím ho. Jenže vy jste pak utekl. Trochu jsem se bál, abyste někde nemluvil. Ale nakonec jsem došel k názoru, že nepůjdete na policii, že budete pátrat sám. A teď jsem se vás konečně dočkal a můžu tuhle kapitolu uzavřít. Co říkáte? Ještě pořád nemůžete mluvit? Máte v ústech křeč? Ale to nic, to za pár minut odezní. Buďte klidný. Pohybujte jazykem nahoru a dolů, procvičujte to. Tak teda, abych to dopověděl: na ten lup měl přijít sám, ten váš kamarád. Jako přišli sami ti před ním, a byl byste z toho venku. Ale takhle... bohužel.“

Pak si dopřál krátkou pauzu.

„Tohle je moje království. Teda, ne přímo tady, tím bych se nechlubil, ale hned za těmi dalšími dveřmi,“ ukázal před sebe. „Brzy vám to tam všechno ukážu. Rád bych řekl, že se vám to bude líbit...ale myslím, že spíš nebude. No, jak jsem řekl už prve, věděl jsem, že se tu dřív či později ukážete. Že budete zvědavý, proč se Moric nevrátil. A stalo se.“

„Já... všechno přiznám,“ povedlo se mu konečně promluvit.

„No vida. A už zase hezky mluvíte,“ pochválil ho sběratel.

„Všechno přiznám... všechno...“

„Prosím? Co chcete přiznat?“

„Že měl Moric v plánu vás zabít, že jste se musel bránit, a já vás chtěl taky zabít... vydejte mne policii a všechno to bude zas dobrý. Ať mě zašijou, to si zasloužím.“

„Jste zábavný,“ usmál se sběratel. „Ale tuhle velkorysou nabídku nepřijímám. No... je na čase, abych vám ukázal to svoje království. Můžete na chvíli zavřít oči, aby to bylo, jak se říká, nečekané překvapení. Jako když vcházíte o Štědrý večer do pokojíku k vánočnímu stromku. Protože to vás ohromí. Tak jedeme. Máte zavřené oči? Ne? Vaše škoda. Ochudíte se o ten prvotní úžas.“

A uchopil zezadu madlo pojízdné židle.

Bylo to něco fascinujícího.

Tři velké, prosklené vitríny, vlastně spíš tři oddělené prosklené místnosti, plné naaranžovaných větví, pahýlů stromů a prosypané zeminou a listím. Do toho všeho proudilo světlo z infračervených svítidel, což dodávalo prostoru tajemný nádech. Ale v tom proskleném světě bylo ještě něco, co mohlo vyvolat úžas nebo hrůzu. To podle náтуры.

Všude byli brouci. Stovky živých brouků, dost velkých, aby je Tonda mohl zřetelně vidět. Mohli mít od nějakých tří centimetrů a ti největší jistě až deset centimetrů.

„Tak co tomu říkáte,“ zašeptal zasněně sběratel. „Není to nádhera? Není to jako ve snu? Království adephaga.“

Tonda se chvíli vzpamatovával. Ale až tak docela se mu to nedařilo. Třásl se a chtělo se mu řvát.

„Prosím... nemohl byste mi uvolnit ruce? Prosím. Budu klidný, slibuju.“

„Vyšlechtil jsem a zkřížil nový druh masožravých brouků,“ nevnímal ho sběratel. „A řeknu vám, udržet tohle všechno, v doslova laboratorních podmínkách, při životě, není vůbec lehké. Víte, že entomologický údaj o masožravých broucích, tedy adephaga, zahrnuje 9 čeledí a ty pak až 40 tisíc rodů? Mnohé zanikají, jiné vznikají. A uvědomujete si vzácnost těchto tvorů? Dám vám příklad. Kolik jste za svůj život viděl ve volné přírodě lišek...jelenů...orlů...bobrů. Jistě nějaké ano. Ale viděl jste někdy ve volné přírodě na vlastní oči takového cicindela hybrida? Přeloženo: střevlíka zvrhlého? Nebo tesaříka alpského? Jistě že neviděl. Protože tihle krásní tvorové jsou po většinu svého života lidskému zraku ukryti. Případně už jich existuje velice, velice málo. Ale tady, u mě, je můžete vidět v celé své kráse.“

Tonda byl k smrti vyděšen a čekal, kdy se z toho zlého snu konečně probudí. Ale on to žádný sen nebyl.

„Občas potřebuju dopřát svým masožravým krasavcům nějakou vydatnou, experimentální stravu. Ale ne proto, abych je rozmlsal. Vše konám jen v rámci jejich šlechtění. Pak je pozoruji a dělám zápisky. Už asi tušíte, kam tím mířím. Ano, vydávám se pro tu stravu do ulic. Do zaplivaných hospod a heren, protože tam najdu, co hledám. Individua, která, když zaslechnou o vidině

snadného zisku, jdou na to. Naposledy jsem se pohyboval v terénu jako elektrikář. Falešná bradka, taky brýle, pracovní brašna a montérky. Kápnul jsem na toho vašeho kumpána a dal se s ním do řeči. Předstíral jsem opilost a v jakési slabé chvílce jsem vyprávěl o jednom sběrateli brouků, u něhož jsem cosi opravoval. A že žije sám a že se věnuje jen svým vzácným sbírkám. Museli ho stát jmění, říkal jsem. Má brouky, kteří už v přírodě skoro neexistují. Jejich cena je mezi sběrateli téměř nevyčísitelná. A že má tenhle týden noční, protože pracuje na nějaké telefonní centrále a že všechny vydělané peníze cpe jen do těch potvor. Věděl jsem, že tohle toho chlapa, toho Morice, naláká. Protože to byl lump už od pohledu. Taky jsem se mu, jako že už hodně opilý, zmínil, že dveře tam má ten dědek sice nedobytný, ale někdo se mu tam stejně jednou dostane přes sklep, z toho jeho dvorku, protože to tam nemá vůbec chráněný... a pak jsem se odpotácel domů. No, toho správného brouka chamtivosti jsem panu Moricovi opravdu nasadil do hlavy, protože přes ten sklep nakonec přišel. Jen jsem myslel, že přijde sám, aby celý lup měl jen pro sebe. Už chápete?“

„Já... ne, já vůbec nic nechápu,“ skoro se rozplakal Tonda.

„Ale já mám tady dole pohybová čidla, a všude mikrosenzory, reagující na teplo lidského těla,“ usmál se sběratel. „Všechno mohu sledovat přímo z bytu. A pak moje omamují past... víte, jak se v přírodě chytají a usmrcují brouci? Lapají se do takzvaných smrtničků, kde je v pilinách nebo vatě napuštěn octan ethylnatý. A brouci v tom výparu pomaloučku zemřou, ale díky účinkům toho preparátu zůstanou i po smrti vláční, žádná posmrtná křeč a ztuhlost. Takže je pak můžete bez problémů preparovat a tvarovat. Jen občas může dojít ke změně některých barev, to je jediný vedlejší účinek. No, a na lidské brouky, mohu-li vtipně parafrázovat, mám nachystanou tuhle

větší, sklepní smrtničku. A octanovou směs pochopitelně trochu upravenou. Aby omámila, ale nezabila. Protože před tím, než lidskou návnadu použiju jako stravu pro svůj hmyz, potřebuju zásadní informace. Kdo o jejich plánu vyloupit mne ještě ví a tak dále. Abych si mohl pořád krýt záda, chápete. No... ale už dost řečí. Nebudu vás tím dál unavovat.“

„Moric,“ zašeptal Tonda a při tom pomyšlení se mu hrůzou stáhlo hrdlo. „On... vy jste...“

„Už brzy to budu moci vynést a někam uklidit,“ usmál se sběratel. „Vidíte, tu hromádku tam v rohu? Obalenou brouky? Ještě den, dva a zbydou jen kosti. Obrané až... až na kost. Pěkně do běla,“ zasmál se svému přirovnání. „Kosti obrané až na kost...to je trefné, že? A víte, že mne ten pohled naprosto fascinuje? Že po něm toužím znovu a znovu? Co myslíte... nemůžu si na tom vypěstovat třeba závislost?“

Tonda sebou bezmocně zaškubal.

„Netvrdím ovšem, že jim tuhle stravu sháním kdovíjak dlouho. Není to zase až tak snadné. To vůbec ne. Vy budete vlastně teprve čtvrtý v řadě.“

„V jaký řadě?“ opakoval naprosto zbytečně a jen proto, aby získal čas.

„Ale je to vina toho vašeho kamaráda,“ usmíval se sběratel. „Protože zrovna vás bych v hospodě asi neoslovil. Zdál byste se mi příliš tlustý na to, abyste se mohl protáhnout okénkem do sklepa. Ale teď vás tu mám a vy už s tím nic nenaděláte.“

Tonda sebou znovu zaškubal. Bytelná židle se ale skoro nepohnula.

„Ještě chvíli a pak si dám na čas pauzu,“ přemítal sběratel. „Jsme sice velké město, ale přesto si nemohu dovolit tolik místních případů nezvěstných za tak krátkou dobu. A navíc, v okolních ulicích bylo nedávno objeveno odstavené auto

jednoho z těch pohřešovaných mužů. Na to si musím dát taky pozor. Aby sem nevedlo příliš stop. Naštěstí v naší ulici je parkování zakázáno, rezidentní zóna, to je užitečná věc, takže přímo tady nikdy parkovat nemohli.“

„Já... zaplatím vám,“ vyhrkl v posledním zoufalém pokusu.

„Prosím? Chcete platit? Jsem já snad nějaký číšník?“

„Zaplatím, co si jen řeknete. Na penězích mi nezáleží. A nikomu nic neřeknu, přísahám na život svých dětí.“

Tonda sice žádné děti neměl, a peníze už vůbec ne, ale doufal, že takováhle přísaha by snad mohla zabrat.

„To ne. Opravdu nikomu nic neřeknete. Ale mělo by vás hrát vědomí, že se budete aktérem jedinečného experimentu křížení druhů. Stanete se součástí mého království. Takže... teď vás umístím dovnitř. Budu ale laskavý a milosrdný... chcete nejprve znovu omámit?“

„To přece nemůžete... to neuděláte...“ škubal sebou na židli, ale marně. „Vy jste šílenec... blázen!“

To už sběratel dotlačil židli ke skleněným dveřím a otevřel je.

„Svým způsobem máte pravdu. Každý sběratel, ať už filatelista nebo entomolog, je tak trochu blázen,“ usmíval se. „Ale věřte, že v tom bláznovství jsme šťastni.“

Tondu zachvátila opravdová hrůza, téměř šílenství. Viděl před sebou ty hemžící se tvory a byl by přísahal, že jich tam je na miliony.

„Chápu vaši nervozitu. Vaši trému. Ovšem tahle oběť v zájmu vědy bude alespoň užitečná. Tedy z mého pohledu jistě ano,“ usmál se. „Posedáváním po hospodách byste přece lidstvu žádný užitek stejně nepřinesl. Tak naposledy... chcete uspat?“

A už tlačil židli se škubajícím se Tondou dovnitř. Do prostoru hemžícího se brouky.

„Uspat... jo, uspat! Prosím... to ne,“ vzlykal, přeskakoval mu hlas, ale pak se mu stalo něco s myslí, v té hrůze se v něm cosi zlomilo a on se začal nejprve potichu a pak čím dál hlasitěji smát.

„Sežerou mě brouci! Kdybych tohle někdy vyprávěl... že jednou umřu zrovna takhle... v nějaký noční košili... to by chlapi pukali smíchy.“

„Pod zemí to s člověkem přece probíhá zrovna tak,“ uklidňoval ho sběratel. „Přirozený cyklus konečného návratu do přírody. Přišel jste jen, bohužel, o něco dřív na řadu.“

A pak mu znovu přitiskl k obličeji ten napuštěný hadr. Tu zrádnou můru. „Jo, a na žádné telefonní centrále nepracuju. Jsem v důchodu a mám konečně čas na svou sbírku. No nejsem já filuta?“ A jeho hlas se ztrácel a vzdaloval, pak zněl jen jako ozvěna a nakonec už Tonda neslyšel nic. Bylo ticho a byla tma.

Tmavovlasý muž s knírkem mířil do centra města.

O chvíli později už seděl v hostinci Pod kládou. Dal si pivo, pak druhé a nakonec se dal do řeči s jedním místním opilcem. Brzy si získal jeho důvěru.

„Řeknu vám, chodím jako revizor plynu po bytech, ale to byste se nestačil divit, co tam kolikrát vidím.“

„A co?“ zajímal se opilec.

„No například: jedna rodina měla v garsonce čtyři děti a tři psy. Hrůza. A včera, to jsem byl u jednoho osamělého staršího chlapa, pracuje prej někde na telefonní centrále. Ale proč to říkám... on má doma sbírku brouků, pane.“

„Brouků? To jako štěnic a švábů?“ šklebil se opilec.

„Kdepak. Mám na mysli opravdovou sbírku. Vzácné exempláře z celého světa. V prosklených krabičkách, jen tak, uložený ve skříni. Všechno mi to ukazoval. A já jsem si přitom

v duchu říkal: až ti sem někdy někdo vleze, nahází ty krabičky do tašky a odnese, budeš mít po zábavě, dědku.“

„A kdo by mu kradl takovou havěť?“ nechápal opilec.

„Havěť, říkáte? Trochu se v tom náhodou vyznám, takže vám můžu říct, že za jednoho takovýho brouka, kdybyste ho prodával někde pod rukou, byste dostal deset, patnáct tisíc.“

„Co! Za jednoho blbýho brouka?“ vykulil opilec oči.